

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd krajowy wydał następujący

Okólnik

do Chrześcianom kupującym dobra Skarbowe i polityczno-funduszowe dyspensa od kwalifikacyi do posiadania dóbr tabularnych ziemskich udzieloną została.

Mocą najwyższej uchwały z dnia 4go z. m. raczył Najjaśniejszy Pan Chrześcianom kupującym dobra Skarbowe i polityczno-funduszowe, którzy takowe bezpośrednio od Skarbu nabędą, a do posiadania tabularnych dóbr ziemskich według przepisów zdolnymi nie są, dyspensę od zdolności do posiadania dóbr tabularnych ziemskich, udzielić, i oraz najłaskawiej dozwolić, aby się takowa dyspensa nie tylko na samą osobę nabywcy, lecz także i na rodzonych potomków jego w prostej linii zstępnej rozciągała.

Która to najwyższa uchwała stosownie do dekretu Wysokiej Kancelaryi nadwornej z dnia 18go z. m. Nr. 39638 do powszechnej podaie się wiadomości.

We Lwowie dnia 1. Maja 1818.

(Następują podpisy.)

Wiadomości zagraniczne.

Indye Wschodnie.

Do wiadomości o postępach Rządu Angielskiego w uspokajaniu Indyy wschodnich (obaczyc numer 59 gazety naszej), dodają pisma publiczne, ze Scindiah, ieden z Xiążąt Maratskich pierwszego rządu, teraz inż nawet 5 najlepszych twierdz swoich, Wschodnio-Indyjskiej kompanii Angielskiej w zakład oddał, i siedzibę swoją w Gwaliorze, iedney z gorzystych twierdz Angielskich założył. Słychać, że Sir John Malcolm z Wschodnio-Indyjskimi Xiążętami nad rzeką Nerbedda osiadłymi traktaty pozawierał, których osnowa zapewne zgodzi się z powyższym.

Wielka Brytania.

W Londynie zajęta się polityczno-australska wojna między P. Canningem Preze-

sem Pióra spraw wschodnio-Indyjskich, a pewnym Jegomością dotychczas ieszcze nie wymienionym. Sprawa ta ściąga na siebie uwagę. Nieznajomy (albowiem Sir Philipp Francis, którego, iak wiadomo takoz i za autora „Listów Czerwcowych“ miał, publicznie wyparł się autorstwa), Nieznajomy więc, targnął się iak naydotkliwiej na charakter P. Canninga w liście, który naypierwey gazeta-Niedzielnia Examiner umieściła; P. Canning zaś mniemając że zgadł autora, zniewolonym był do odpowiedzi, którą za wyraźne wyzwanie na pojedynkę poczytano; w tey bowiem wcale krótkiej odpowiedzi użył wyrazów następujących: „Jesteś kłamcą i potwarcą, i brakuje ci iedynie tylko na odwagę ażebyś takoz i zabójcą został.“ Gazety anti-ministryalne korzystały z tey sposobności na wynurzenie zdań swoich. Tymczasem gdy Nieznajomy na widok wystąpić nie śmie, może ta sprawa wkrótce poysdź w zapomnienie.

Francya.

Według listów z Paryża aresztowano w pewnym domu wiejskim nie daleko stolicy dwie osób, z których iedna iest Officerem połowę żołdu pobierającym. Policya śledziła ich iuż od dawnego czasu, ponieważ na nich wielkie pada podeyrzenie, że zawiązani są w wiadomy spisek na życie Lorda Wellingtona. Główni hersztowie tego zamachu mają bydź wiadomi, a Policya ma w tey mierze ważne papiery posiadać.

Dnia 14go Kwietnia o godzinie 11stey w nocy, napadnięta została poczta z Calais o 10 mil od Paryża, między Puiseux i Chambly przez rezbójników uzbroionych, którzy postyliona zbili, onemuż 200 franków zabrali, a listy porozrzucali, które iednakowoz poznaehodzone, wyjąwszy pakiet z Motreuilu

Rossya.

(Z Starego Konstantynowa dnia 7go Maja.)

Dnia 3go b. m. o godz. 9tey wieczorem zjechał N. Cesarz Jegomość do Gregorówki, zamku JW. Hrabiny Rzewuskiej, o 3 wiorst z tąd odległego. Dnia 4go odprawił N. Pan popis 7go korpusu wojskowego, be-

dącego pod rozkazami Xięcia Gorczakowa, potem zaś powróciwszy się do Gregorówki zaszczycił JW. Hrabinę Rzewuską bytnością Swoją na obiedzie przez nią dawanym. Wieczór dnia tego stał się szczególniej uwagi godnym przez wiadomość którą N. Cesarz Jego-mość przez gońca otrzymał, że N. W. Xiężna Mikołajowa Xiążęcia powiła.

Dnia 5go był wielki popis wojska między Gregorówką i Paszkowcami. W południe był N. Pan u Xięcia Gorczakowa, a wieczorem na balu dawanym u JW. Hrabiny Rzewuskiej, dnia zaś 6go zrana w dalszą wyjechał drogę. Jego C. R. Mość pojedzie na Kamieniec Podolski i Chocim do Kiszzenowa w Bessarabii.

W orszaku N. Pana znajdują się: Ces. Austriacki Marszałek-Porucznik polny, Xiąże Hessen-Homburg; Ces. Rossysey Jenerałowie, Hrabiowie Miloradowicz i Owarow, Xiąże Wołkoński, Kisselew, i Hrabia Jarosław Potocki; Królewsko-Polscy Jenerał Fredro i Pułownik Hrabia Arthur Potocki; tudzież Minister Sekretarz Stanu Hrabia Capo d'Istria, który dnia 5go do Moskwy odjechał, i JW. Giżycki Gubernator Wołyński.

Naczelnym Wódcą Hrabia Beningsen stał od kilku tygodni główną kwaterą w Konstantynowie.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 2go Maia. — Dnia 28go rano kilkunastotysięczne wojsko obu narodów wszelkiej broni wystąpiło na błonia za Warszawą w najpiękniejszej postawie i szyku pod dowództwem J. C. Mości Wielkiego Xięcia Konstantego naczelnego Wódcza. Gdy ie N. Pan obejrzał, przeciągnęło przed Nim, który w dowód zadowolenia swojego każdemu podofficerowi i żołnierzowi raczył dobrotliwie przeznaczyć po rublu srebrnym, porcyi wódki i racyi mięsa, a Jenerałów i wyższych Officerów do stołu swojego dnia tegoż przypuścić. Przy obiedzie spełnił N. Pan toast Wojska Polskiego.

Tegoż dnia (28go Kwietnia) około południa N. Pan raczył zwiedzić tutejszą Bibliotekę publiczną w pałacu Kazimierzowskim znajdującą się. Członki Uniwersytetu Król. Warsz. wiadomione poprzedniczo o tym zamiarze, zebrawszy się w sali głównej także Biblioteki, oczekiwały Jego przybycia, które gdy nastąpiło, przyjęty Monarcha przy wniściu pałacu od JWgo. Stanisława Hrabiego Potockiego Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w assistencyi JWW. Staszica, Sierakowskiego, Lipińskiego i Lin-

dego Członków Kommissyi Rządowej, obejrzał perystyl, i nad wschodami w murze osadzoną tablicę marmurową z napisem łacińskim: *Regnante ALEXANDRO I. Consilium Institutionis Publicae aedes has, vetustate et flammis dirutas, restituit, auxit, Musis dicavit 1817.* — Przeszedłszy salę pierwszą dla czytelników przeznaczoną, oglądał salę, zbiór ksiąg Słowiańsko-Polskich, incunabula i rękopisma obejmującą. Stąd udał się do sali wielkiej, z trzech w jedną połączonych złożoney, która mieści w sobie Literaturę zagraniczną. Tu przedstawionym był Monarsze przez Ministra Rektora Królewsko-Warszawskiego Uniwersytetu JW. JX. Kanonik Szweykowski, tudzież Professorowie, porządkiem pięciu Wydziałów Akademickich. — Poczem N. Pan zapewniwszy z uprzejmością Uniwersytet o swojej dla niego opiece, udał się do sali mieszczącej w sobie zbiór kopersztychów po ś. p. Stanisławie Augustcie Królu zakupionych, a na przeciwnym stronie do dwóch sal, w których figury gipsowe są rozstawione. Za powrotem do czytelnego pokoju, obraz N. Pana przez Professora Uniwersytetu Warszawskiego JP. Blanka podług Gerarda malowany, tudzież grupa, Najświętszą Pannę z dwoygiem dzieci wyrażająca, a do kaplicy studenckiej przeznaczona, przez JP. Kokulara Ucznia niegdys Liceum malowana, ściągnęły na siebie Jego uwagę. Tu także przedstawiony był Monarsze W. JX. Kanonik Falkowski Rektor Instytutu Głucho-Niemych z dwoma innymi Nauczycielami, tudzież uczniami i uczennicami. N. Pan zapytywał się o sposób uczenia w tym Instytucie, a za okazaniem postępu Uczniów w wymawianiu, oświadczył swoje ukontentowanie. JP. Professor Siestrzyński złożył Monarsze proby założonego przez się przy tymże Instytucie kunsztu Litograficznego; z tych celniejszych było epigramma na cześć N. Pana przez W. JX. Kanonika Ciampi Professora Starożytności w Uniwersytecie po Greku napisane, a na języki Łaciński, Polski, Włoski, Francuzki i Niemiecki przetłózone.*) Tu ieden z Uczniów Głucho-Niemych Siarczyński syn Sekretarza Seymowego złożył Monarsze napisane

*) Gazeta Korresp. Warsz. umieściła to Epigramma po Polsku wolno tłumaczone, iak następuje:

Ze do oyczystych przydał zwyciężone kraie,
Wielkim zdobywcę swego stawiły Danaie.
Augusta, gdy szczęśliwy nadał pokój światu,
Oycem oyczyny wyrok uwielbił Senatu.
Tego wdzięczne wspaniałe dla siebie opieki
Muzy Rzymskie przyniosły chwałę w późne wieki.
Rodacy! iakież imie przyzna Temu sława,
Co zwyciężył, dał pokój, nauki prawa?

przez siebie prośbę, ażeby Oyciec Polaków zaczął być jego, z wody dopiero ochrzczonego Oycem chrzesnym. Tę N. Pan przeczytawszy łaskawie, polecił przytomnemu Ministrowi, aby w imieniu Jego obrządku religijnego dopełnił. — Nakoniec, okazano Monarsze plany dalszey budowy gmachów Uniwersyteckich, które pochwalił: a gdy Mu przełożono niedostatek placu na ogród botaniczny i wystawienie Obserwatorium Astronomicznego, oświadczył wyraźnie, iż daruic i przezuacza na ten koniec ogród terażniejszy Ujazdowski. Na tym darze znakomitym dla Uniwersytetu ukończyło się odwiedzenie N. Pana wzrastających Instytutów naukowych; sala albowiem modeli i machin, sala fizyczna, laboratorium chemiczne, i tym podobne zostawiono na przyszłość, kiedy i co do miejsca, i co do samych zbiorów znajdować się będą w lepszym stanie.

Dalszy ciąg Seymu Królestwa Polskiego.

Posiedzenie dnia 23go Kwietnia.
Izba Senatorska.

Według przyjętego w obradach porządku, ma wezwanie JW. Prezesa Senatu rozpocząć JWżny Sekretarz Senatu Niemcewicz czytanie projektu o Kodexie Karzącym. — Po skończonem odczytaniu, wezwany JWżny Radca Stanu Potocki do wyjaśnienia projektu, podobnie jak w Izbie Poselskiej wniesienie to uskutecznił.

Po nim przemówili się JW. Referendarz Stanu Wyszkowski, i JW. Skarszewski, Biskup Lubelski, dalej zaś zabrał głos JW. Woiewoda Wybicki, wykazał potrzebę iednego Kodexu, okazał, w czym jest podany projekt dogodnym, że jest iasny, prosty i łatwy do pojęcia, dostatecznie wysłowiony; że ma na celu Moralność i Religiją; że co się tycze apostazy, to iuz Konstytucya zapewniła wyznaniem Religii. — Zresztą, co się tycze samobóystwa i pojedynków, te do władzy cywilney należą. — Oświadczył się więc z swej strony affirmative.

Xiążę Jabłonowski Wojewoda w ciągu mowy odpięrał zarzuty przeciw projektowi uczynione, wykazał iego zalety, i stąd oświadczył się być za nim.

JWżny Kasztelan Grabowski podał niektóre uwagi nad niedogodnością projektu, iako to, że podług artykułu 215 obywatel iakiegokolwiek stanu i dystynkcyi, gdy się dopuści obelgi na osobie Urzędnika, podlega aresztowi w domu publicznym stosownie do przewyżnienia, co osądził za rzecz zupełnie nieprzywzwoitą, że artykuł 246 naraża podobnie obywateli na taki niestosowny areszt; że nakoniec,

słowo to obelga, nie będąc dostatecznie w proiekcie wyjaśnione, może dadź powód do arbitralności ze strony obrażoney. — Uważał, że w artykule 308 tegoż proiektu kary na Sędziów dających się przekupić są zalekkie, i że należy czyn podobny podciągnąć pod występki, nie zaś pod przewinięcia. — Był więc za tem, aby projekt ten raczey do dalszego roztrząsania zostawić, niż przyjąć niedoskonaty.

JWżny Głiszczyński przełożył, iż ten projekt grzeszy rozciąglnością; że w Kodexie tylko cywilnym potrzebne są dokładne definicye; że w dziale 8mym zasłabe są kary przewidziane na tych, którzy znieważają Religiją; że w artykule 186tym mówiącym o ukrywających swóy majątek z uszczerbkiem innych, i podających się za bankrutów, powinien mieć naznaczone surowsze kary na przestępców, iako to, więzienia na lat 20. — Podobnie roztrząsał artykuły 124 §. 324, §. 378, w których niektóre uczynić radził odmiany. Twierdził, że należało zaostrzyć karę tak pod artykułem 381wszym na podpalaczów, iako też na wszystkie wymienione w dziale XIII. artykuły. — Uważał, iż artykuły 480, 485, 490, i 500 niedość są wyjaśnione, a ostatnie dwa mniej potrzebne. Dodał, iż w kraiu konstytucyynym kary cielesne, iako hańbiące, miejsca mieć nie powinny; wręście był zdania, aby zatwierdzenie projektu do 2ch lat odłożono.

JWżny Kasztelan Grzymała wniósł, iż do artykułu 562, gdzie jest mowa o truciznach, grzybach, i t. d. należałoby dodać karę na tych, którzy do soli i tytoniu dodają dla uszku piasek lub inne mieszaniny, przez co uszczerbek na zdrowiu konsumuiącym wzwyż wspomniane produkta przynieść mogą.

JWżny Kasztelan Wodziński nie widząc w ogólności projekt przedstawiony być dogodnym, oświadczył się przeciw niemu.

JWżny Kasztelan Richki wyraził, iż należałoby przed zatwierdzeniem dzisiejszego projektu pomysleć o Procedurze kryminalney, któraby zarazem była tarczą niewinności, i nie dała powodu Sędziom do arbitralności.

JWżny Kasztelan Matuszewicz rozbięrał zarzuty uczynione przeciw projektowi, i zbiał ię, szczególniey zaś ten, że wyższy kondycyi ludzie nie powinni ponosić kary więzienia, oświadczywszy, że wszyscy w obliczu prawa powinni być równemi.

JWżny Senator Woiewoda Xiążę Czartoryski lubo uważał, że w względzie kar hańbiące, iakimi są pręgiery i chłosta, niko go nie poprawiły, że są szkodliwe i niestosowne, żądał, aby te kary na rodzaj innych mogły być zamienione. Sądził iednak, że ten projekt nie jest ogołcony z zalet; między

szczegółowemi te są kardynalne. 1.) Zaostrzenie odpowiedzialności Urzędników. 2.) Zakreślenie zbrodni Stanu. 3.) Zabezpieczenie swobód, opinii, mowy i uczynków, i z tych powodów oświadczył się affirmative.

Na zapytanie JW. Prezesa Senatu, czyliby kto nie miał już nic do mówienia, oświadczył JW. Radca Stanu Potocki, iż objaśni niektóre artykuły, którym zarzucono niestosowność, lub brak jasnego wystowienia, a po otrzymanym głosie tłumaczył się, że jeśli w artykule 246 jest mowa o karach postanowił się mających na tych, co zelżyli Urzędników, to w artykule 311 zupełna jest wzajemność dla Obywateli, którychby znieważyli Urzędnicy. — Co do artykułu 308, że Urzędnik dający się przekupić powinien być srożej karany, kara w projekcie oznaczona jest dostateczną. — Co się tycze aresztu w domu publicznym dla ludzi wyższego rzędu, ten zupełnie jest odróżnionym od domu poprawy dla klasy niższej wskazanego. — Co się tycze zarzutu fabrykacyi wiktuałów do użycia potrzebnych zdrowiu szkodliwych nie jest przepomnianym, i projekt stosowne na to kary w księdze zgiey, gdzie o występkach mowa, obeymuie; że co się tycze zarzutu, iż Kodex ten iest zebrały z Kodexów krajów niekonstytucyjnych, i że kary w nich zastosowane nie zdają się mieć u nas miejsca, przełożył: że wszędzie są też same rodzaje zbrodni, i że kary zastosowane zostały do każdego Kraju i Mieszkańców, tem bardziej, że karę deportacyi z Kraju w innych krajach exystującą, my iako sprzeciwiającą się konstytucyi zupełnie z tego projektu uchylamy.

Tu zabrakł głos w końcu JW. Prezydncy Wojewoda Stanisław Hr. Potocki, w którym rozstrząsnąwszy zarzuty przeciw projektowi czynione, i wykazawszy iego porządną uktad i istotną wartość, dodał, że względnie Procedury można się spodziewać, iż ta na przyszły Sejm podaną i sankcyonowaną zostanie, — a w odpowiedzi JW. Biskupowi Lubelskiemu oświadczył, iż lubo niema kary na Apostatów, iest stosowna kara na tych, którzyby do Apostazyi namawiali; tudzież odpowiadając na zarzut o pojedynkach, był zdania z Radą Stanu, iż dla ważnych przyczyn opuścić ten szczegół należało. — To wyrzawszy, zapytał Izby czyliby iednomyślnie projekt nie mógł być przyjętym; lecz na odezwę niektórych Senatorów, aby przystąpiono do głosowania, wezwał starszych wiekiem JW. Wojewodę Wybieckiego i JW. Biskupa Lubelskiego do zbierania głosów.

Były więc negative 12.

— affirmative — 19.

Projekt zatem większością głosów 7 został przyjęty.

JW. Prezydncy odkładając posiedzenie do dnia 25. Kwietnia, wezwał JW. Senatorów, aby się na godzinę 10tą zrana zebrałi.

I z b a P o s e l s k a .

JW. Marszałek Seym. przywoławszy Izbę do porządku, w skutku przyjęcia w dniu wczorajszym projektu do prawa o Hipotekach, który przez obie Izby już przeszedł, wyznaczył Deputacyą dla zanieśienia do Sankcyi Najjaśniejszemu Panu.

JW. W. Hrabie Komorowskiemu Posła Kieleckiego. — Dobrzańskiego Posła Jędrzejowskiego. — Młodzianowskiego Posła Pułtuskiego. — Faltz Deputow. z miasta Kalisza Cyr. 1. — Xiędza Wojakowskiego Dep. Lubelskiego, Lubart. i Razimierskiego.

Gdy więc czynności obrad, co do wniesionych od Rady Stanu projektów do praw, ukończone zostały, JW. Marszałek wezwał Członków Kommissy Seymowych, aby uwagi swoje nad Rapportami od Rządu złożonemi Izbie przełożyli.

Czego dopełniając JW. W. Kommissarze, w głosach mianych szczegółowym rozbiorem tak nad Rapportem JW. Ministra Spraw Wewnętrznych, który tenże Minister czytał na pierwszym posiedzeniu Seymowem dnia 27. Marca w Izbach połączonych, iako też i nad drugim obszernym Rapportem od Rady Stanu z dwuletnich działań Rządowych w dniu 28. Marca złożonym, zdanie swe i uwagi Izbie Poselskiej obszernie wyłuszczyli.

Poczem JW. Marszałek odłożył posiedzenie do dnia następnego 24go. b. m.

Przyiechali do Lwowa od dnia 4go do 7go Maia.

W. Brunicki Ignacy Baron, z Wiednia. — J. Książę Drucki Sokolnicki Ces. Rossyyski Jenerał-Major, z Rossyi. — JW. Dawidow były Ces. Rossyyski Jenerał-Major, iako goniec, z Paryża. — W. Drohojewski Stanisław, z Sanoka. — P. Hruby Ignacy były Dyrektor ekonomii, z Pragi. — W. Gurski Walenty, z Brzeżan. — P. Laszkiewicz burtownik, z Brodów. — W. Maszkiewicz Alexander, i W. Morszynski Fryderyk, z Rossyi. — W. Męciszewski Jan, z Polski. — W. Nowakowski Erazm, z Kamienopola. — P. Peleopulos Podporucznik Turcki, P. Pejowicz kupiec, i W. Rymieńska Honorata, z Rossyi. — W. Rędzina Kapitan Polski, i W. Simonowski Jan, z Sambora. — JW. Skarbek Ignacy Arabia, z Rożniodowa. — W. Sobański Hieronim, z Karlsbadu. — W. Tworzyński Karol, z Milatyna. — P. Wnuch Paweł Adjunkt Expedytury Gubernialncy, z Warszawy.

W przyszły Poniedziałek, iako w dzień świąteczny, nie wyjdzie gazeta, lecz dopiero w następującą Srodę wydana zostanie.

Wiadomości kraiove.

Z Ołomuca d. 16. Sierpnia. — Mianowany przez N. Pana Arcybiskupem Ołomuckim Marya Tadeusz Xiąże Trautmannsdorf-Weinsberg, Hrabia Kaplicy Czeskiéy, Kommandor Ces. Austr. orderu Leopolda i J. C. K. Mości aktualny tajny Radca, odprawił po zaszém przez okoliczności czasowe przewleczoném poświęceniu, dnia 12. b. m. wiazd swój do Ołomuca, a nazajutrz do Kościoła metropolitalnego. Stany duchowny, cywilny i wojskowy połączyły się dla nadania temu aktowi przyzwoitęy świętności, i okazania przez to N. Panu wdzięczności swoiéy za wybór tak godnego Naczelnika Kościoła.

Z Budy d. 12. Sierpnia. — Dnia 6. b. m. wyjechał z tąd o godz. 10téy w nocy Jego Cesarzowicowska Mość, Arcy-Xiąże Palatyn Węgierski, w towarzystwie Jenerała Beckers do Sz zaumburga. Nayserdeczniejsze życzenia całego Kraiu wzięt z sobą Arcy-Xiąże w tę podróż, i wyglądamy wesoło téy chwili, w której ze swoią nowo-zaślubioną towarzyszką życia w pierwszey połowie przyszłego miesiąca Września do nas powróci.

Z Wiédnia d. 24. Sierpnia. — Stan kupiecki w Tryjeście zadostyc czyniąc wezwaniu Władz Dalmackich, wsparł 12198 funtami sucharów cierpiących mieszkańców kilku mieysc Dalmacyi, zarażonych powietrzem, a kupcy Wenecy przestali w tymże samym celu 11670 lirów Gubernium Dalmackiemu. N. Pan dowiedziawszy się o tym tak ludzkim czynie, rozkazał kupcom Tryjestkim i Wenecykim oświadczyć naywyższe swoje ukontentowanie.

Już tu mamy przecucia bliskiego pokoju. Temi dniami nadejgneli tu lek-

ki batalion Włoski, strzelcy Siedmiogrodzcy, i uzupełniający batalion pieszego pułku Beniowskiego, lecz nie kazano im iśćz dalej. W tych dniach przyyda tu grenadyery Włoscy, a d. 5. Września nadejgnie pułk pieszy Giulaja, który ciągnąć miał przez Ratyzbone i Ulm do Bazylei.

Z teatru wojny mało co znaczące dochodzą nas wiadomości. Że wojsko Ligeriy, iakkolwiek bądź dwóznacznym bydz może duch iego, ani liczbą, ani postawą swoią obawy sprawiać nie może, dowodzą nadesłane tuteyszey nadwornéy Radzie woiennéy rozkazy względem zaprzestania uzbroień. Wreszcie Rząd Francuzki będzie podobnoś dla umocnienia się sam pragnął dłuższego we Francyi pobytu wojsk sprzymierzonych, gdyż tak w stolicy, iak i w nie iednéy Prowincyi nie mogą się ieszcze mieszkańcy znaleśdz w nowym rzeczy porządku, a polityka i doświadczenie wzywaią, aby tak niestałemu ludowi nie dowierzać i wszelkiemu przypadkowi według możności naymniey pola zostawić.

Ze Lwowa. — Na utworzony w Wiédniu dla Ces. Austr. Inwalidów nowy fundusz, ofiarowali znou w Galicyi:

W Cyrkule Stryyskim: Dominium Hrehorow 25 Zr.; Dominium Monasterce 7 Zr.; P. Pietruski wespół z Dominium Żulin i Lubieńce 50 Zr.; Dominium Czolhan 4 Zr.; Gminy kameralne: Kałuska 19 Zr. 18 Kr.; Koniuchowska 3 Zr. 36 Kr.; Gminy mieyskie: Stryyska 200 Zr.; Mikołaiowska 75 Zr.; Gminy wieyskie: Kijowicka 4 Zr. 40 Kr.; Rostocka 2 Zr.; Gmina Żydowska Stryyska 50 Zr.; Pastorat w Ugartstalu 33 Zr.; JX. Bobkiewicz grec kat. Pleban w Kałuszu 7 Zr. 41 Kr.; Nieznaiomy 10 Zr.

Na fundusz dla utworzenia szwadronu odwodowego pułku ułanów Cesarza, złożyli znou:

W Cyrkule Jasielskim: Miasto Gorlice 30 Zr.; Dominia: Jedlicze 150 Zr.; Chlebna 25 Zr.; Jodłowa 25 Zr.; Dembowce 15 Zr.; Kobyle 15 Zr.; Kowalowy 10 Zr.; Łacińska Dziekaniia Krośnińska 12 Zr.

W Cyrkule Stanisławowskim: Dominia: Parysz 173 Zr. 24 Kr.; Kruhowce i Aprzyczowce 66 Zr. 24 Kr.; Przerośl 40 Zr.; Słobudka 20 Zr.; PP. Posiadacze części w Przeroślu 13 Zr.; Gmina w Paryszu 10 Zr.; Gmina Żydowska w Manasterzyskach 80 Zr.

W Cyrkule Kołomeyskim: Duchowieństwo grec. kat. Dziekanii Kosowskiéy 12 Zr.; P. Hrabia Woyciech Gołuchowski 200 Zr.; Magistrat Kutski 300 Zr.; Pan Milewski 29 Zr.; Pan Buchmiński 24 Zr.; Dominium Żakow 13 Zr.

W Cyrkule Samborskim: JX. Janko Proboszcz w Dubienowie 10 Zr.; Pan Pauli Dzierżawca kąpieli Lubieńskich 10 Zr.; Żydzi w Lubieniu 28 Zr.; Pan Michalski 10 Zr.; kilku Szlachty w Krynicy 4 Zr. 30 Kr.; Pan Wybranowski 20 Zr.; Dominium Podolce 25 Zr.; Pan Kriegshaber 100 Zr.; Pan Sroczyński 5 Zr.; Nieznaiomy w Samborze 2 dukaty w złocie i sztukę płótna; Pan Juszkowski 25 Zr.; Pani Grudnicka 50 Zr.

W Cyrkule Bocheńskim: Pan Hrabia Kuropatnicki w Jasieniu 50 Zr.; Żyd Kleinberger 20 Zr.; Pan Szymon Schorenstein 5 Zr.; Pan Dąbrowski Dzierżawca 20 Zr.; JX. Pleban w Chełmie 5 Zr.; Gmina Żydowska w Klasnie 200 Zr.

W Cyrkule Przemyckim: Dominia: Malnów 108 Zr. 10 Kr.; Radymno 27 Zr. 40 Kr.; Sosnica Święta 3 Zr. 36 Kr.; Drohojow 36 Zr. 22 Kr.; Dmitrowice Łosiowskie 36 Zr. 31 Kr.; Kulmatycze 14 Zr. 59 Kr.; Poredno 52 Zr. 5 Kr.; Szczepłoty 8 Zr. 46 Kr.; Brzoszczyna 7 Zr.; Podliski Sikorskie 5 Zr. 19 Kr.; Kaszyce 44 Zr. 18 Kr.; Więckowice Uleńskie 100 Zr.; Mylczycze 28 Zr. 34 Kr.; Sielce 35 Kr.; Sielce Pinińskie 6 Zr. 23

Kr.; Wołczyszczowice 21 Zr. 43 Kr.; Tapin 12 Zr.; Tomanowice 25 Zr.; Lipniki 40 Zr.; Zabłotce Drohojewskie 50 Zr.; Dmitrowice Horodyskie 15 Zr. 52 Kr.; Myślatyce 11 Zr. 2 Kr.; Podleski Wąsowiczowski 7 Zr. 4 Kr.; Ciemirszowice 12 Zr.; Letownia 14 Zr. 30 Kr.; Batoryce 11 Zr.; Żółtkowice 46 Zr. 10 Kr.; Hurko 37 Zr. 45 Kr.; Drohomysł 94 Zr. 52 Kr.; Piskorowice 129 Zr. 48 Kr.; Przemyska Kapituła Łacińska z kilku posiadłości swoich 21 Zr.; Beneficja: Radeniekie 24 Zr.; Krakowieckie 16 Zr. 9 Kr.; Gminy Żydowskie: Przemyska 350 Zr.; Jaworowska 276 Zr.; Sieniawska 100 Zr.; JW. JX. Biskup Lewicki, grec. kat. Biskup Przemyski od Dziekani: Konieczniskiéy 38 Zr. 42 Kr.; Drohobyckiéy 38 Zr.; Balsyrodzkiéy 17 Zr.; Petelickiéy 39 Zr. 4 Kr.; Kulekowskiéy 31 Zr.; a od Muszyńskiéy 18 Zr.

W Cyrkule Tarnowskim: Duchowieństwo Dziekani: Ropczyckiéy 41 Zr.; Pilsneńskiéy 146 Zr.; Dominia: Partyn 200 Zr.; Siemichów 100 Zr.; Łączki 50 Zr.; P. Bartoszewski 50 Zr.; P. Felix Bobrowski 50 Zr.; P. Kopczeński w Podleszanach 50 Zr.; PP. Posiadacze części Pstrągowa 65 Zr. 12 Kr.; P. Józef Pocharecki 20 Zr.; P. Nidecki w Rechojowie 20 Zr.; P. Jgnacy Zabierzewski 15 Zr.; P. Józef Skotnicki 13 Zr.; P. Lachowicz w Nagorzynie 10 Zr.; P. Moszeński 5 Zr.

W Cyrkule Lwowskim: Dominia: Żarniska 13 Zr.; Laszki 32 Zr. 5 Kr.; Prussy 3 Zr. 1 Kr.; Rokitno 4 Zr. 4 Kr.; Jurydykcy: Rzędzińska i Zabińska 9 Zr. 10 Kr.; S. Jerzego 25 Zr. 17 Kr.; Baumńska 2 Zr. 50 Kr.; Konwent Lwowski Dominikański 164 Zr. 6 Kr.

Oprócz tych ofiarowali ieszcze na utworzenie tego szwadronu:

Pan Szczepan Zarewicz Przełożony Magistratu w Busku 12 Zr.; PP. Assessorowie tameczni: Kazimierz Dobrowolski 6 Zr.; Krystyan Betz 6 Zr.; Aktuaryusz To-

masz Herba 5 Zr.; Członki tamecznego
miejskiego Wydziału 69 Zr.; Pan Wi-
centy Khin tameczny Lekarz miejski 2
Zr.; Dominium Machowce 32 Zr.; Pan
Stecewicz Mandataryusz ze składek w
Pawłowie zebranych 73 Zr.; Pan Sewe-
ryn Bystrzanowski Posiadacz części w
Telewczycach 10 Zr.; Dominium Meteniow-
ce 30 Zr.; Siostry Miłosierdzia w Zato-
czu 50 Zr.; JX. Proboszcz Łaciński w
Łopatynie 31 Zr.; Kupiec w Gołogórach
Abraham Kahanc 30.

**Meteorologiczne Obserwacje
czynione we Lwowie w mie-
siącu Lipcu:**

W zeszłym miesiącu Lipcu czyniła
wyniosłość słońca nad horyzontem Lwow-
skim w prawdziwem południu tamże:
Dnia 5go 63° 2' 27". Dnia 15go 61° 49'
37". Dnia 30go 58° 52' 30".

Odległość ziemi od słońca czyniła:
(średnia = 20 millionów 851500 mil
Niemieckich, iako jedność, to jest = 1.)

- Dnia 5go Lipca 1,016800.
- 15go — 1,016380.
- 30go — 1,014970.

Pozorny przecznomiar (diameter)
słońca czynił:

- Dnia 5go Lipca 31' 33" 8.
- 15go — 31' 34" 6.
- 30go — 31' 37" 6.

Xieżyec zostawał w południowem półsfe-
rze od dnia 13go do 26go, a w północ-
nem półsferze od 1go do 12go i od 27go
do 31go. Cała trwałość południowego scho-
du iego 14 dni, a północnego 17 dni.
Xieżyec zostawał w odległości od ziemi
dnia 23go (w 19 stopniu Wodnika),
a w bliskości ziemi dnia 10go (w 17°
Lwa).

Pozorny przecznomiar Xieżyca wy-
nosił w dniu 23cim Lipca 29' 30",
zaś w dniu 10tym 32' 46".

Z czynionych w takich stosunkach
obserwacyi meteorologicznych okazują
się następujące, stan atmosfery wykazu-
jące *resultata*:

I. *Barometr.* (Norm. temp. + 14°
Reomiura. Wyniesienie równa się schył-
kowi wieży ratuszney, Miara Wiedeńska.)
Naywiększa wysokość dnia 5go Lipca o
wschodzie słońca przy temperaturze
+ 4°, 7 Reomiura, 96° wilgociomierza (*hy-*
grometer) Sossiura, słabym północnym
wietrze i iasném niebie, wynosiła 28"
3" 0.

Naymniejsza wysokość przy tempe-
raturze + 10°, 7 Reomiura, 97° wilgo-
ciomierza Sossiura, słabym pół-
nocno-wschodnio-wschodnim wietrze, za-
zachmurzoném niebie i ciągłym deszczu
wynosiła dnia 27go równie o wschodzie
słońca 27", 7" 1', 2.

Całkowita zmiana Barometru: 0" 7"
10', 8.

Naywiększa zmiana Barometru w
przeciągu 24 godzin (od 25go do 26go
Lipca) 0" 4" 7', 4.

Podczas 93 obserwacyi podniósł się
był merkuryusz w Barometrze 56 razy
nad 28 cali, a spadł 37 razy niżej 28
cali Wiedeńskich.

Srednia wysokość Barometru wynosiła
przez ciąg południowego schodu Xieżyca:
O wschodzie Słońca . 28". 1" 3', 99.
O godz. 2gię po połud. 28. 1. 0, 54.
O godz. 10tę w nocy . 28. 1. 2, 20.
Według wszystkich ob-
serwacyi . . . . 28. 1 2., 24.

Przez ciąg północnego schodu Xieżyca:
O wschodzie słońca . 27". 11" 3', 49.
O godz. 2gię po połu. 27. 11. 4, 18.
O godz. 10tę w nocy 27. 11. 8, 88.
Według wszystkich ob-
serwacyi . . . . 27. 11. 5, 52.

Resultatum wszystkich obserwacyi
przez ciąg południowego i północnego
schodu Xieżyca:
O wschodzie słońca . 28". 0" 3, 74.
O godz 2gię po połu. . 28. 0. 2, 36.

O godz. 10tęj w nocy . 28. o. 5, 54.
Według ogółu obserwacji . . . . . 28. o. 3, 88.

II. *Termometr* (Reomiura) Największe ciepło: O wschodzie słońca (dnia 22.) + 13°, 8. O godz. 2gięj po południu (dnia 21) + 21°, 3. O godz. 10tęj w nocy (dnia 23.) + 15°, 3. Najmniejsze ciepło: O wschodzie słońca (dnia 6.) + 4°, 5. O godzinie 2gięj po południu (dnia 11.) + 7°, 8. O godzinie 10tęj w nocy (dnia 5.) + 7°, 2. — Największa zmiana temperatury w całym miesiącu 16°, 8. — Największa zmiana temperatury w przeciągu 24 godzin (dnia 6.) 12°, 2.

Średnia codzienna różnica między temperaturą ranną i południową: 5°, 56. — Średnia temperatura o wschodzie słońca + 9°, 57. O godzinie 2gięj po południu + 15°, 13. O godzinie 10tęj w nocy + 11°, 11. Według wszystkich obserwacji + 11°, 94.

III. *Hygrometer* (Wilgociemierz) Sossiura — Największa suchość: O wschodzie słońca 91°. O godzinie 2gięj po południu 68°, 5. O godzinie 10tęj w nocy 84°. Największa wilgoć: O wschodzie słońca 99°. O godzinie 2gięj po południu 98°. O godzinie 10tęj w nocy 98°. — Średni stan Wilgociomierza: O wschodzie słońca 96°, 32. O godzinie 2gięj po południu 80°, 19. O godzinie 10tęj w nocy 93°, 50. Według wszystkich obserwacji 90°, 00.

IV. *Wiatry*. Podczas 93 obserwacji była dwa razy cisza, 70 razy wiał wiatr słaby, 19 razy średni, 2 razy mocny. Panniaczy wiatr był zachodni, a po nim południowo wschodni i północno-zachodni. Pierwszy wiał 27, drugi 18, a trzeci 17 razy podczas 93 obserwacji.

V. *Odmiany powietrza*. Mała temperatura w południe, zimno rankami i

wieczorami, niepospolita wilgoć powietrza, mnóstwo spadłego deszczu, liczba dni posepnych i mocno zachmurzonych, są całkiem niezwykłymi zjawiskami. W Lipcu, który z porządku najcieplejszym miesiącem w całym roku być powinien, nie dosięgnęła teraz średnia temperatura tegoż miesiąca Czerwcowcy, a temperatura 7°, 8. Iak ią mieliśmy d. 11go Lipca o godz. 2gięj po południu, należy w takięj porze roku pewnie do zjawisk nadzwyczajnych. — W ogólności twierdzić można, że tego roku nie mieliśmy lata, gdyż średnia temperatura letnich miesięcy nie doszła dotychczas jeszcze w żadnym z nich do zwyczajney w latach upłynionych wysokości 15°. — Wreszcie nie było w Lipcu żadnego dnia zupełnie pogodnego; w 8miu dniach było niebo słabo, w 18tu mocno zachmurzone, a w 5ciu dniach zupełnie chmurami pokryte. Deszcz padał w dniach 18tu, a pomiędzy temi w 3 ciągle. Grzmoty z błyskawicą były 3 razy, lecz nieznaczące. Mgłę iednego tylko poranku postrzeżono.

VI. *Ombrometr* (miara Wiedeńska.) Najwięcęj wody z deszczu (dnia 26go) spadło w przeciągu 24 godzin 2" 7". Wysokość całej, spadłęj w Lipcu masy wodnęj, wynosiła 7 cali, 2 linie, 9 punktów miary Wiedeńskiej.

Sprostowanie. — *W Dodatku trzecim do Nru 66go tęg Gazety, na stronnicy 810 w przedziale piérwszym, wiérszu 24tym z góry licząc, poprawić w artykule Niemieckim zamiast Wunderzt Welles, Arzt Doctor Welles; zaś w artykule Polskim na stronnicy 813, takóž w przedziale piérwszym wiérszu 17tym z góry licząc, zamiast: Chirurg Welles, poprawić Doktor Welles.*